

Авторска справка за приносния характер на публикациите

на доц. дфн Благовест С. Моллов,

представени за участие в конкурс за за професор по 3. 3. Политически науки (Странознание на Великобритания с преподаване на английски език)

Приносите на представените за участие в конкурса публикации (4 монографии и 4 статии) са в четири основни области: аналитична философия на историографията; британска „интелектуална“ история; история и историография на англо-езичната аналитична философия; и философия на езика. Текстовете са издадени в периода 2011 – 2018 година и не са включени в списъците с представените текстове за придобиване на степента „доктор на философските науки“ (2014) и академичната длъжност „доцент“ (2013).

А. Монографии

[1] *The Histor(iograph)ical Turn of Analytic Philosophy*, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2016 (ISBN 978-954-07-4290-8), 263 с.

Монографията разглежда едно от най-новите развития в аналитичната философия, обявено под амбициозното име „исторически обрат“ и отстоява тезата за отсъствие на исторически и философо-историографски основания за интерпретиране на безспорно повишения скоросен интерес към историята на аналитичната традиция като „обрат“ в същинския смисъл на термина на радикално отхвърляне и заместване на предходни философски проекти и методология. Въз основата на подробен анализ на употребата на термина от защитниците на наличието на подобен „обрат“ е демонстрирано как единственото сравнително определено значение, което може да бъде дадено на термина е зависимо от възприемането на спорната и не по-малко семантично неопределена „историцистка“ позиция. Извън, и дори в рамките на последната, предполагаемия „исторически обрат на аналитичната философия“ не може да бъде разбран нито като исторически, нито като обрат. От една страна, предпоставеният за дефиниращ традицията „а(нти)-историзъм“ е до голяма степен историографски мит, полемично мотивиран от алтернативни на аналитичните разбирания за целите и методите на философията и съответно за нейната история. От друга, нищо в чисто количественото увеличение на историческите изследвания на аналитичната философия не може да бъде определено като „революционна“ промяна на историографска методика или на философски и мета-философски възгледи на традицията.

Възможности за позитивна използваемост на посочения историографски интерес, според автора, могат да бъдат търсени в посока изучаване на възможните методологически следствия от признаването на зависимостта на философската историография от (мета)философски позиции. В този контекст е подробно дискутирана и отхвърлена набиращата популярност идея за чисто философска

употреба на „обрата“ под формата на хибридната „историческа философия“.

[2] *Semanticizing. Studies in Analytic Meta-metaphysics*, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2017 (ISBN 978-954-07-4319-6), 257 с.

- Монографията представлява първото по рода си изследване на статуса и дефиниращата проблематика на най-новата (под-) под-дисциплина на англо-езичната аналитична философия, viz., „мета-метафизика“.
- Появата на под-дисциплината е поставена в историческия контекст на т. нар. „метафизически обрат“ (в аналитичната философия) (ч. 1, „The Metaphysical (U-)Turn of Analytic Philosophy“) – „феномен“ идентифициран и дискутиран от автора за пръв път в историографията на аналитичната философия като се опровергават стандартните историографски наративи за историята на традицията, определящи я като същностно „анти-метафизична“, и се извеждат изводи за адекватното концептуализиране на предметната ѝ област, цели и методология.
- От тази гледна точка се предлага отговор на главните възражения срещу „аналитичната метафизика“ (ч. 2, „What is Analytic, or Metaphysical, About “Analytic Metaphysics”?“) – както на тези атакуващи я като предполагаемо недостатъчно „аналитична“ или противоречаща на ключови принципи и постижения на „аналитичната революция“; така и на привидно коренно различните възражения, според които тя не е „достатъчно“ или същностно „метафизична“. Основаността на

двата типа „критики“ на исторически и концептуално незащитими предпоставки относно характера на аналитичната философия е показана с предложение за алтернативно разбиране на особеностите на традицията, легитимиращи аналитичната метафизика.

- Подробно са разгледани (мета-)методологическите дебати в областта (ч. 3, „Metaphysics and Method“) като се защитава: необходимостта от мета-ниво на дискусия (срещу разпространения възглед за не- или контра-продуктивния му характер); отношението на зависимост между (мета-) метафизически и (мета-)методологически позиции (срещу възгледа за тяхната изолируемост и за приоритета на епистемологическия анализ) и, съответно, несводимостта на мета-методологическите дискусии (относно метафизиката) до чисто епистемологически, и/или тяхната подводимост под рамката на науко-образни критерии за методологическа „надеждност“; автономността, уникалността и легитимността на метафизическите методи при подходящо дефиниране на целите и предметността на под-дисциплината, изключващо някои от (крайностите на) популярните предложения за третирането ѝ като „върховен“ понятиен и модален арбитър, макар и ключово свързано с минимално предпоставъчно и пределно критично, себе-рефлексивно „картографиране“ на понятийното и модално пространство.
- Критично е дискутиран проектът за „натурализация“ на аналитичната метафизика (във варианта предложен от Лейдиман & Рос 2007) като отправна точка за по-общо обсъждане на отношенията между метафизика и наука (и специално физика) (ч. 4, „One Meta too Many 1: the “Descent” to Physics“). Проектът е отхвърлен като почиващ на спорни (мета-

физически и мета-научни) предпоставки и са изведени основания за скептицизъм относно всеки опит за „сциентифизиране“ на метафизиката.

- Демонстрирани са недостатъците на двата основни подхода към мета-метафизиката: доминиращия („дефлационен“) „семантичен“ („нео-Карнапиански“) и алтернативния („инфлационен“) „(нео-)Аристотелиански“, както и основаните на тях „ревизионистки“ предложения (ч. 5, „One Meta too Many 2: the “Ascent” to Metametaphysics“).
- Очертани са насоки за „дефлационно“ концептуализиране на аналитичната метафизика, избягващо разкритите трудности пред наличните и гарантиращо автономността и когнитивната стойност на под-дисциплината при отчитане на необходимостта от отказ от историческите претенции на традиционната метафизика за субстанциално познание на (не-лингвистичната и не-менталната) реалност.

[3] *The New British Intellectual History*, Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, 2018 (ISBN 978-954-322-924-6), 280 с.

Монографията разглежда наличните опити за концептуализация (мета-третиране) на т. нар. „интелектуална“ история, специфично Британския вариант на т. нар. „история на идеите“. Авторът демонстрира в детайли проблематичността на тези опити, както и на цялостната нагласа към и разбиране за характера на дисциплинарната концептуализация от страна на британските „интелектуални“ историци. Показаната проблематичност е приета за основание да се отхвърлят претенциите за дисциплинарна автономия на

„интелектуалната“ история и да се постави под въпрос изобщо нейната легитимност като адекватно научна дисциплина, т. е., притежаваща легитимна и уникална предметна област и/или методология, или, най-малкото способна на легитимен и уникален принос към изучаването на „интелектуалните“ процеси и продукти на индивиди или общности от миналото, съставляващи предметната област на историографски под-дисциплини като история на философията, на науката, на културата или на политическата, социалната или икономическата „мисъл“.

Общият извод на изследването е, че проблематичността на концептуализациите на „интелектуалната“ история се дължи на концептуална проблематичност. Т. е., че предполагаемата под-дисциплина досега се е проваляла в редките си и неадекватни опити за себе-концептуализация не поради доминацията на определени контингентни нагласи към или капацитет за мета-теоретизация сред практикуващите я (и историците изобщо), а поради същностна проблематичност на самата концепция за подобна под-дисциплина със съответна концептуална рамка легитимираща и легитимирана от реална предметна област и научно приемлива методология.

[4] *Notes on R. G. Collingwood's "Re-enactment" Analogy*, Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, 2018 (ISBN 978-954-322-929-1), 129 с.

Монографията е критичен анализ на концепцията на Робин Джордж Колингуд за „пресъздаването“ („отиграването“, „re-enactment“) на исторически мисловен опит (процеси и съдържания) като предполагаемо основен метод на историческото (историографското)

познание. За разлика от преобладаващите „чисто“ историографски („неутрално“ контекстуализиращи реконструктивни) изследователски подходи към безспорно най-популярната доктрина във философията на историографията на Колингуд, текстът се концентрира директно върху въпросите за валидността на предпоставките на доктрината и аргументите използвани за нейната обосновка.

Въпросните предпоставки и аргументи се разбират в разширен, характерен за „рационалния конструктивизъм“ на аналитичната философска историография, смисъл, т. е., като включващи както тези изложени от самия „исторически“ Колингуд (при заявен от автора скептицизъм относно самата идея за възстановимост на предпоставки и аргументи в техния оригинален исторически вид), така и възможните аргументи в полза и против доктрината (при също експлицирано отстояване на тезата за допустимостта, и неизбежността, на подобно „а-исторична“ практика за всеки вид историография на мисловни процеси и продукти). В този смисъл, изследването е, единствен в наличната литература по темата, опит за приложение на предложения от Колингуд метод за историографско разбиране на мисловни процеси и продукти на мислители от миналото за разбиране на собствения му конкретен мисловен продукт и процес.

Резултатът от мисловния експеримент е отрицателен: методът на Колингуд, в неговия условен исторически и дори при максимално интерпретативно добронамерен „аргументно подобрен“ вид е показан като неприложим – не само за историографското разбиране на „мисълта“ на индивиди от миналото, но и, противно на амбициите на Колингуд, за разбирането на мисли на други (различни от интерпретатора) индивиди изобщо – поради вътрешна

противоречивост и/или некохерентност и най-вече поради неудържимост на ключовите му „историцистки“ предпоставки. В най-добрия, според извода на автора, случай, методът е подвеждаща формулировка на аспект на реална и рутинна историографска практика (т. е., конструирането на инференциалната структура на „мисълта“ (и действията) на индивиди от миналото), т. е., е тривиален; докато в най-лошия е просто пренебрежим продукт на погрешни мета-методологически или общо философски (епистемологически и/или метафизически) предпоставки.

В. Статии

[1] **“Preemption and the Possibility of a Counterfactual Account of Causation”**, в съст. М. Стойчева и В. Георгиев, *Юбилеен сборник „15 години катедра „Европеистика““*, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2015 (ISBN 978-954-07-3960-1), с. 271 – 294.

Статията дискутира предполагаемите трудности, които случаите на пре-емпция създават за контрафактуалния анализ на каузалността. Критично са разгледани и посочени основанията за неудовлетворителност на наличните опити за разрешаването на въпросните трудности. Аргументира се тезата за същностна проблематичност на метода за конструиране на „пре-емптивни“ контра-примери, която изисква преосмисляне на аргументативния му потенциал по отношение на Люисианското контрафактуално третиране на каузалността при посочена липса на свързаност с други трудности пред последното (като симетрична свръхдетерминация, аналитична кръговост и т. нар „транзитивно следствие“).

[2] **“Counterfactuals and circularity”**, в *Логическата традиция*, съст. Бешкова & al., Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2015 (ISBN 978-954-07-3956-4), с. 211 – 225.

Статията разглежда приеманото за най-сериозно възражение срещу основните (три) формални подхода към контрафактуалните кондиционали, а именно, тяхната кръговост, поставящо под въпрос стойността на формалния анализ за философското изясняване на контрафактуалността. Дискутирани са проявите на предполагаемия проблем във всеки от трите подхода (съответно „металингвистичния“ подход, „онтологичния“, базиран на рамката на възможните светове и „епистемичния“ - на ревизивиремостта на вярванията) и стратегиите за отговор на възражението с фокус върху привидно най-обещаващата, свързана с модифициране на концепцията за анализ използвана във формалните третираня на контрафактуалиите. Посочени са причините за отхвърлянето ѝ като контра-продуктивна.

[3] **„Контрафактуални кондиционали и модална епистемология”**, в „Критика и Хуманизъм”, кн. 31, 1, 2010 (ISSN: 0861-1718), стр. 193 – 203.

Статията разглежда тезата на Т. Уилямсън (2007) за сводимостта на модалната епистемология до специален случай на епистемологията на контрафактуалните кондиционали. Очертани са главните проблеми пред предложението, свързани с деривацията на метафизическите модалности от логиката на контрафактуалиите и предложената скица на контрафактуална епистемология и налагащи извода за невъзможност да бъде избегнато ангажиране с рационалистски концепции за модалното знание, чието отрицание всъщност мотивира предложението на Уилямсън.

[4] **“Aristotle’s Modal Syllogistic: Doubting the “Darkness” of “Aristotelicity” Degrees”**, в съст. Д. Гичева - Гочева, И. Колев, Х. Паницидис, *Предизвикателството Аристотел/The Challenge: Aristotle*, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2018, ISBN

Статията се фокусира върху интерпретативния проблем, който „формалните“ подходи към модалната силогистика на Аристотел поставят относно своята историографска стойност (или релевантност). Отстоява се тезата, че макар и проблемът да позволява пренебрегването му като „псевдо-проблем“, той точно идентифицира непренебрежима проблематичност в интерпретативните предпоставки на възприелите формалния подход, а именно възможността за адекватна рационална реконструкция, (дори) на сегмент от формална система, извън всякаква историческа или текстуална контекстуализация.